

Porazdeljeni sistemi

4.

Nitenje z OpenMP

Predavatelj: izr. prof. Uroš Lotrič
Asistent: Davor Sluga

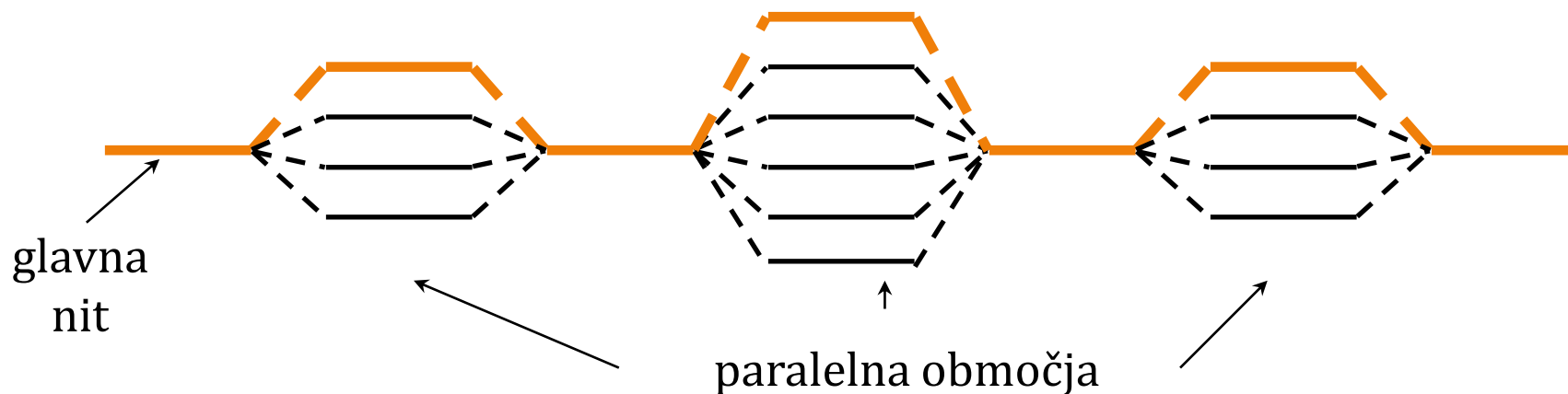
OpenMP

- ❖ Niti malo drugače.
- ❖ OpenMP je programski vmesnik za pisanje večnitnih programov, ki vključuje:
 - množico ukazov za prevajalnike, s katerimi opišemo paralelizem v programih,
 - manjši nabor funkcij in
 - nekaj spremenljivk.
- ❖ OpenMP zelo poenostavi pisanje paralelnih programov v jezikih C in Fortran
- ❖ Uvaja standardiziran pristop k pisanju večnitnih programov

Pregled – delo z nitmi

❖ Pristop s cepitvijo in združevanjem niti (ang. fork – join model)

- Glavna nit ustvari množico niti
- Te se na koncu pridružijo glavni niti

- Z OpenMP lahko program paraleliziramo postopno
 - Program korak po korak iz sekvenčnega spreminjamo v paralelnega

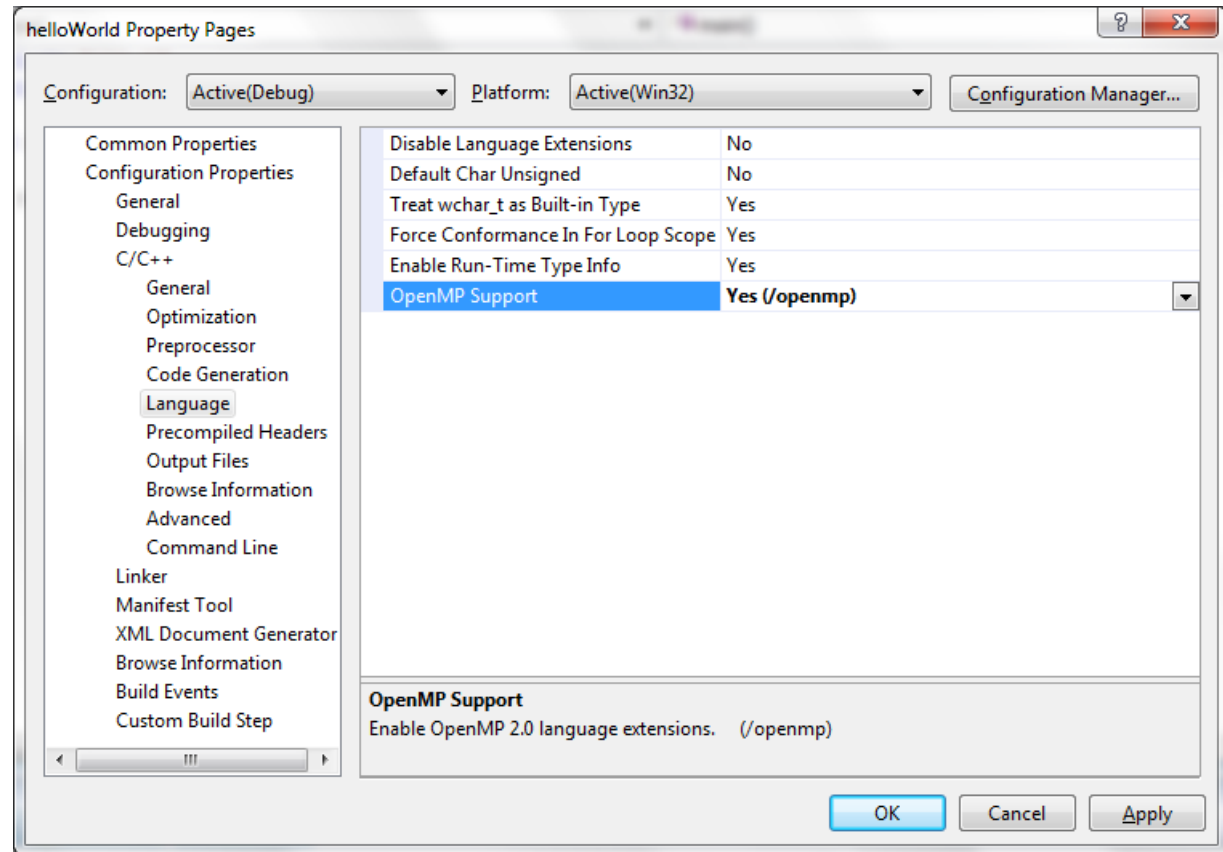
Pregled – kako niti sodelujejo?

- ❖ OpenMP je namenjen za sisteme z deljenim pomnilnikom – niti komunicirajo preko deljenih spremenljivk
- ❖ Pozor: nepravilna uporaba deljenih spremenljivk lahko pripelje do okoliščin, v katerih je rezultat odvisen od vrstnega reda izvajanja niti!!!
- ❖ Zgornje težave v OpenMP lahko rešimo z medsebojnim izključevanjem ali sinhronizacijo, ki pa sta časovno potratni operaciji.

Pregled - prevajanje

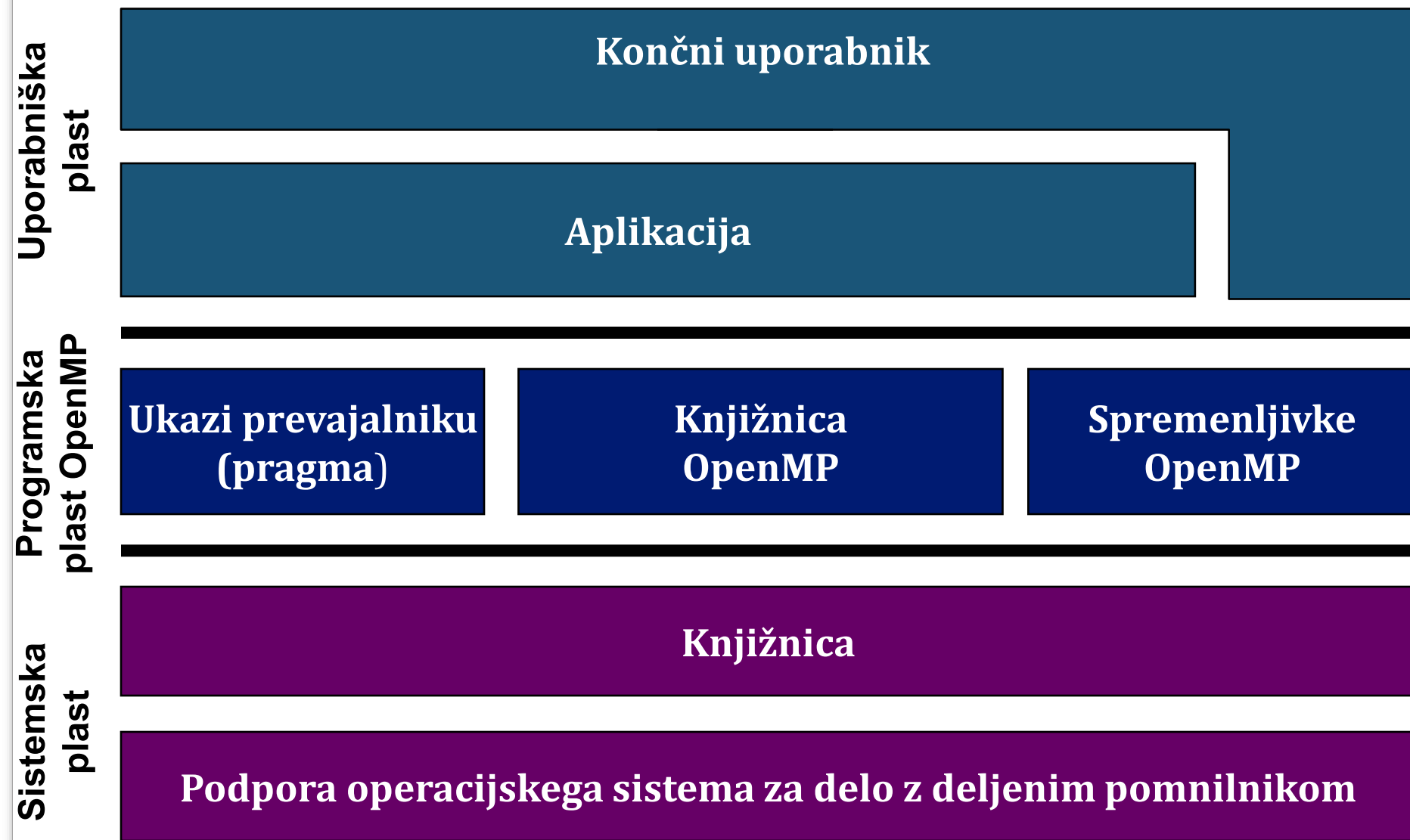
🌿 Nastavitve

- MS Visual Studio 2010:

- GCC
 - `gcc -fopenmp -g -o prg prg.c`

Arhitektura

Sintaksa

- ❖ Večino programskih konstruktov v OpenMP predstavljajo ukazi prevajalniku
#pragma omp ...
- ❖ Ukazi prevajalniku (ang. pragmatic information, pragma) se lahko raztezajo čez več datotek izvorne kode.
- ❖ Pred prevajanjem v zaglavje dodamo
#include "omp.h"

Kaj lahko paraleliziramo?

- ❖ OpenMP je namenjen za paralelizacijo programskih blokov
- ❖ **Programski blok** je en ali več stavkov med zaviranimi oklepaji { }

```
#pragma omp parallel
{
    res[id] = lots_of_work(id);
}
```

```
#pragma omp for
for(i=0; i<N; i++)
{
    res[i] = big_calc(i);
    a[i] = b[i] + res[i];
}
```


Kaj lahko paraleliziramo?

- ❖ Programski bloki morajo biti **strukturirani** - imajo eno vstopno točko na začetku in eno izstopno točko na koncu.
- ❖ Edina dovoljena vejitev je klic funkcije `exit()`.


```
#pragma omp parallel
{
    int id = omp_get_thread_num();
more: res(id) = do_big_job(id);
    if(conv(res(id)) goto more;
}
printf(" All done \n");
```

strukturirani blok

```
if(go_now()) goto more;
#pragma omp parallel
{
    int id = omp_get_thread_num();
more: res(id) = do_big_job(id);
    if(conv(res(id)) goto done;
    go to more;
}
done: if(!really_done()) goto more;
```

nestrukturirani blok

Konstrukti OpenMP

- Konstrukti OpenMP se delijo v pet skupin:
 - paralelna območja,
 - funkcije in spremenljivke okolja, ki se uporabljajo med izvajanjem,
 - delitev dela,
 - spremenljivke (podatkovni model),
 - sinhronizacija.

Funkcije

- Funkcije, s katerimi med izvajanjem programa izvemo kaj o okolju
 - Število niti
 - `omp_set_num_threads()`,
 - `omp_get_num_threads()`,
 - `omp_get_thread_num()`,
 - `omp_get_max_threads()`
 - Smo v paralelnem območju?
 - `omp_in_parallel()`
 - Število procesorjev v sistemu
 - `omp_get_num_procs()`
 - Merjenje časa
 - `omp_get_wtime()`
 - `omp_get_wtick()`

Paralelna območja

🌿 Ukaz **omp parallel**

- Niti ustvarjamo z ukazom prevajalniku

#pragma omp parallel

- To je navodilo prevajalniku, da morajo programski blok, ki ga označuje ta ukaz prevajalniku, izvesti vse niti

Paralelna območja

🌿 Ukaz `omp parallel`

- Primer programa
 - Sekvenčno

```
#include "omp.h"
void main()
{
    int ID = omp_get_thread_num();
    printf("hello(%d) ", ID);
    printf("world(%d) \n", ID);
}
```

Primer izpisa:

hello(0) world(0)

Paralelna območja

🌿 Ukaz **omp parallel**

- Primer programa
 - Paralelno

Primer izpisa:

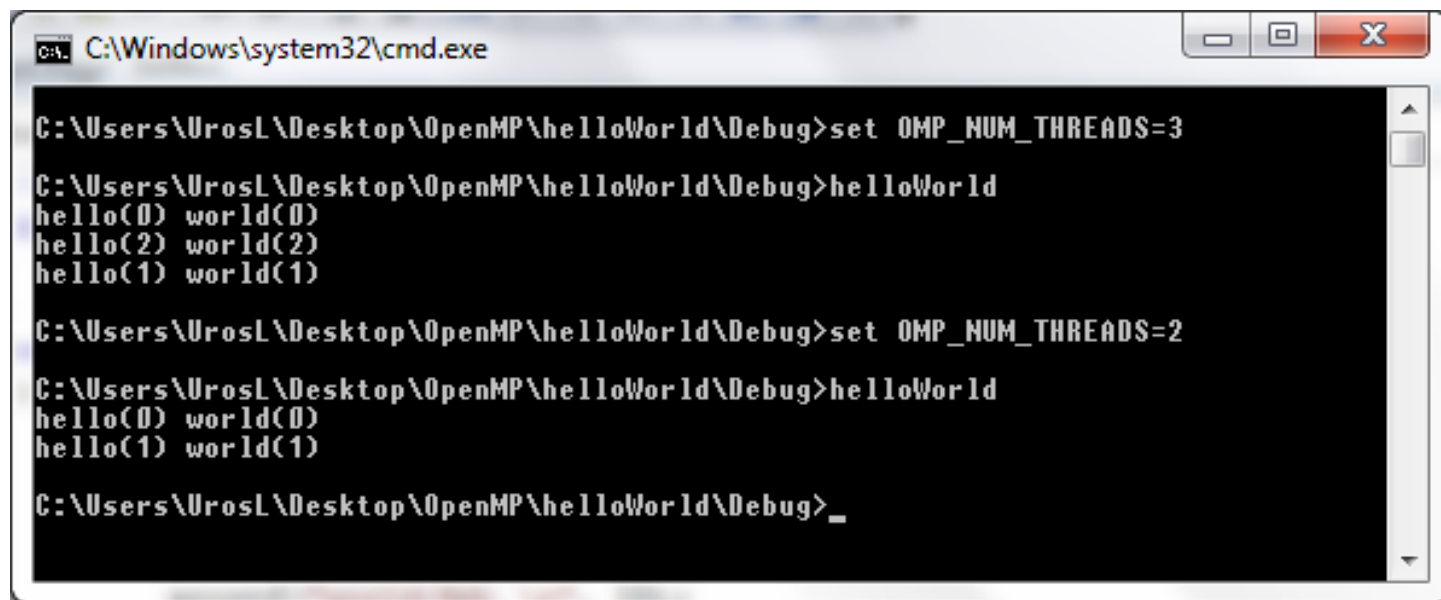
```
hello(1) hello(0)
world(1) world(0)
hello(3) hello(2)
world(3) world(2)
```

```
#include "omp.h"
void main()
{
    #pragma omp parallel
    {
        int ID = omp_get_thread_num();
        printf("hello(%d) ", ID);
        printf("world(%d) \n", ID);
    }
}
```

Spremenljivke okolja

❖ Spremenljivke, s katerimi lahko pred zagonom programa vplivamo na način izvajanja

- Primer:
 - število niti: **OMP_NUM_THREADS**


```
C:\Windows\system32\cmd.exe

C:\Users\UrosL\Desktop\OpenMP\helloWorld\Debug>set OMP_NUM_THREADS=3
C:\Users\UrosL\Desktop\OpenMP\helloWorld\Debug>helloWorld
hello(0) world(0)
hello(2) world(2)
hello(1) world(1)

C:\Users\UrosL\Desktop\OpenMP\helloWorld\Debug>set OMP_NUM_THREADS=2
C:\Users\UrosL\Desktop\OpenMP\helloWorld\Debug>helloWorld
hello(0) world(0)
hello(1) world(1)

C:\Users\UrosL\Desktop\OpenMP\helloWorld\Debug>_
```

- način razvrščanja dela na niti: **OMP_SCHEDULE**

Delitev dela

❁ Ukaza **omp sections** in **omp section**

- Omogočata nam, da paralelno izvajamo več različnih blokov
- Bloki se lahko razlikujejo tudi po funkciji
- Na koncu **omp sections** je postavljena prepreka
- Namesto ukaza **omp sections** lahko uporabimo tudi ukaz **omp parallel sections**

```
#pragma omp parallel
#pragma omp sections
{
    #pragma omp section
    v = alpha();
    #pragma omp section
    w = beta();
    #pragma omp section
    y = delta();
}
```


Delitev dela

❖ Ukaza `omp sections` in `omp section`

- Primer "hello world"
malo drugače
 - Ena nit izpiše hello,
druga pa world
 - Primer izpisa:

```
hello(0) world(1)
```

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>

void main(void)
{
    #pragma omp parallel
    {
        #pragma omp sections
        {
            #pragma omp section
            {
                int ID = omp_get_thread_num();
                printf("hello(%d) ", ID);
            }

            #pragma omp section
            {
                int ID = omp_get_thread_num();
                printf("world(%d) ", ID);
            }
        }
    }
}
```

Delitev dela

🍄 Dopolnilo **nowait**

- Prevajalnik za vsakim programskim blokom označenim z ukazom **sections** doda prepreko.
- Niti pot nadaljujejo šele potem, ko do prepreke pride tudi zadnja med njimi.
- Z dodatkom **nowait** dovolimo, da program nadaljuje izvajanje še preden se v paralelnem bloku končajo vse niti.

Delitev dela

❁ Dopolnilo **nowait**

- Primer
 - brez **nowait**

```
hello world HELLO WORLD
```

- z **nowait**

```
hello HELLO WORLD world
```

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>
#include <windows.h>

void main(void)
{
    #pragma omp parallel
    {
        #pragma omp sections nowait
        {
            #pragma omp section
            {
                printf("hello ");
            }
            #pragma omp section
            {
                printf("world ");
            }
        }
        #pragma omp sections nowait
        {
            #pragma omp section
            {
                printf("HELLO ");
            }
            #pragma omp section
            {
                printf("WORLD ");
            }
        }
    }
}
```

Delitev dela

🍄 Ukaz **omp for**

- razdeli iteracije v zanki for na več niti
- Zaradi pogoste uporabe obstaja tudi ukaz

omp parallel for

```
#pragma omp parallel
#pragma omp for
for (i=0; i<N; i++)
{
    hardWork(i);
}
```

```
#pragma omp parallel for
for (i=0; i<N; i++)
{
    hardWork(i);
}
```

- Ob koncu bloka označenega z **omp for** je prepreka.
- Izvajanje programa se nadaljuje za prepreko šele potem, ko vse niti pridejo do prepreke.

Delitev dela

❖ Ukaz **omp for**

- Prevajalnik mora iz zapisa zanke določiti število iteracij.
- Zapis zanke mora biti zato podan v enostavni (kanonični) obliki

```
for (index = start; index { < | <= | >= | > } end; { index++ | ++index | index-- | --index | index += inc | index -= inc | index = index + inc | index = inc + index | index = index - inc } )
```

Delitev dela

🍄 Ukaz **omp for**

- Poenostavitev programa z ukazom **omp parallel for**

Sekvenčni program

```
for(i=0; i<N; i++) {a[i] = a[i] + b[i];}
```

Program s
konstruktom
parallel

```
#pragma omp parallel  
{  
    id = omp_get_thread_num();  
    Nthrds = omp_get_num_threads();  
    istart = id * N / Nthrds;  
    iend = (id+1) * N / Nthrds;  
    for(i=istart; i<iend; i++) {a[i] = a[i] + b[i];}  
}
```

Program s
konstruktom
parallel for

```
#pragma omp parallel for  
for(i=0; i<N; i++) {a[i] = a[i] + b[i];}
```

Delitev dela

🍄 Ukaz `omp for`

- Primer: števec
- Z eno nitjo dobimo pravilen rezultat.
- Z vsaj dvema nitma dobimo napačen rezultat

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>
#include <windows.h>

#define N 10000000
int counter = 0;

void main(void)
{
    int i;

    #pragma omp parallel for
    for(i=0; i<N; i++)
        counter++;

    printf("Counter = %d\n", counter);
}
```

Delitev dela

❖ Dopolnilo **schedule**

- Z njim povemo, kako naj se iteracije v zanki for razvrstijo med različne niti
- **schedule(static [, število])**
 - Vsaka nit dobi *število* zaporednih iteracij
 - Smiselno uporabiti, kadar je količina dela predvidljiva in je delo na posamezno niti časovno približno enako zahtevno
 - Privzet način
- **schedule(dynamic[, število])**
 - Vsaka nit vzame v svojo vrsto *število* zaporednih iteracij. Ko jih izvede, vzame število novih iteracij. Postopek se nadaljuje dokler se zanka ne izvede v celoti.
 - Primerno, kadar je količino dela težko oceniti, čas izvajanja niti pa se močno razlikuje

Delitev dela

❁ Dopolnilo **schedule**

- **schedule(guided[, število])**
 - Podobno kot **dynamic**, le da so bloki na začetku večji, nato pa se zmanjšujejo do velikosti število.
 - Smiselno uporabiti namesto **dynamic**, da zmanjšamo delo, potrebno za razvrščanje opravil
- **schedule(runtime)**
 - Uporabimo, če uporabniku dovolimo da preko spremenljivke okolja **OMP_SCHEDULE** določa način dodeljevanja niti

Delitev dela

❖ Dopolnilo schedule

- Primer: razlika med dinamičnim in statičnim prirejanjem

```
#include "omp.h"  
#include <stdio.h>  
#include <windows.h>
```

```
void main(void)  
{
```

```
    int i;
```

```
    #pragma omp parallel for schedule(dynamic, 1)  
    for(i=0; i<10; i++)  
    {  
        int id = omp_get_thread_num();  
        if(i==0)  
            Sleep(1000);  
        printf("Iteracija %i koncana (%d).\n", i, id);  
    }
```

```
}
```

static, 1

```
Iteracija 1 koncana (1).  
Iteracija 3 koncana (1).  
Iteracija 5 koncana (1).  
Iteracija 7 koncana (1).  
Iteracija 9 koncana (1).  
Iteracija 0 koncana (0).  
Iteracija 2 koncana (0).  
Iteracija 4 koncana (0).  
Iteracija 6 koncana (0).  
Iteracija 8 koncana (0).
```

dynamic, 1

```
Iteracija 1 koncana (1).  
Iteracija 2 koncana (1).  
Iteracija 3 koncana (1).  
Iteracija 4 koncana (1).  
Iteracija 5 koncana (1).  
Iteracija 6 koncana (1).  
Iteracija 7 koncana (1).  
Iteracija 8 koncana (1).  
Iteracija 9 koncana (1).  
Iteracija 0 koncana (0).  
Iteracija 1 koncana (0).
```

static, 2

```
Iteracija 2 koncana (1).  
Iteracija 3 koncana (1).  
Iteracija 6 koncana (1).  
Iteracija 7 koncana (1).  
Iteracija 0 koncana (0).  
Iteracija 1 koncana (0).  
Iteracija 4 koncana (0).  
Iteracija 5 koncana (0).  
Iteracija 8 koncana (0).  
Iteracija 9 koncana (0).
```

dynamic, 2

```
Iteracija 2 koncana (1).  
Iteracija 3 koncana (1).  
Iteracija 4 koncana (1).  
Iteracija 5 koncana (1).  
Iteracija 6 koncana (1).  
Iteracija 7 koncana (1).  
Iteracija 8 koncana (1).  
Iteracija 9 koncana (1).  
Iteracija 0 koncana (0).  
Iteracija 1 koncana (0).
```

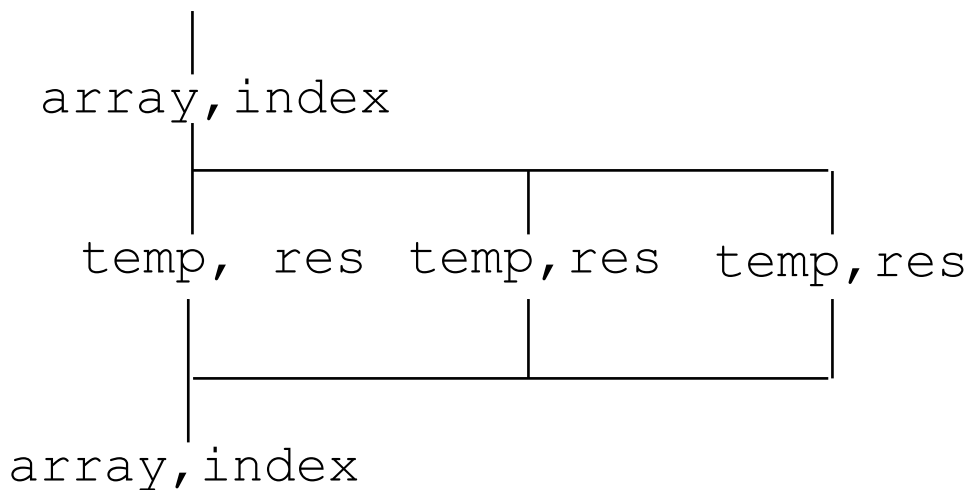
Spremenljivke

- ❖ Spremenljivke si delijo skupni pomnilnik
 - večina spremenljivk je deljenih
- ❖ Niti si delijo globalne spremenljivke
- ❖ Niti si ne delijo
 - spremenljivk, ki so deklarirane v programskih blokih paralelnih območij
 - spremenljivk podprogramov, ki so klicani iz paralelnih območij; te so lokalne za vsako nit

Spremenljivke

• Globalne in lokalne spremenljivke

- Spremenljivki *array* in *index* si delijo vse niti
- Spremenljivki *res* in *temp* si niti ne delijo


```
int do_some_work(int i)
{
    double temp;
    ...
}

double array[10];

void main(void)
{
    int index;

    #pragma omp parallel
    {
        int res = do_some_work(index);
    }
}
```

Spremenljivke

• Običajne lastnosti spremenljivk lahko spremenimo z dopolnili

- **shared**
- **private**
- **firstprivate**
- **lastprivate**
- **threadprivate**

Spremenljivke

🍄 Dopolnilo **shared**(*vars*)

- Z njim poudarimo, da si niti delijo globalne spremenljivke *vars*
- To je privzeta nastavitev, zato dopolnila **shared** ni potrebno uporabljati

Spremenljivke

- Dopolnilo **private(vars)** naredi za vsako nit svojo kopijo spremenljivk *vars*
 - Spremenljivke *vars* v nitih niso inicializirane
 - Kopije v pomnilniku niso povezane z originalnimi spremenljivkami

```
var = 0;
#pragma omp parallel for private(var)
for(i=0; i<10; i++)
{
    var = var + i;
}
fprintf("%d", var);
```

ne glede na dogajanje v paralelnem območju je vrednost spremenljivke *var* enaka nič

spremenljivka *var* ni inicializirana

Spremenljivke

❖ Dopolnilo **private(vars)**

- Primer: vgnezdena zanka

- Izpis:

brez `private(j)` s `private(j)`

```
1-0
1-1
1-2
1-3
0-0
0-5
1-4
1-7
1-8
1-9
0-6
```

```
0-0
0-1
0-2
1-0
1-1
1-2
0-3
0-4
1-3
1-4
1-5
1-6
0-5
0-6
1-7
1-8
1-9
0-7
0-8
0-9
```

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>

void main(void)
{
    int i, j;

    #pragma omp parallel for private(j)
    for( i=0; i<2; i++)
        for(j=0; j<10; j++)
            printf("%d-%d\n", i, j);
}
```


Spremenljivke

- Dopolnilo **firstprivate**(*vars*) naredi za vsako nit svojo kopijo spremenljivke *vars*
 - Spremenljivke *vars* v nitih dobijo enako vrednost kot globalne spremenljivke *vars* pred vstopom v paralelno območje
 - Kopije v pomnilniku niso povezane z originali

```
var = 0;
#pragma omp parallel for firstprivate(var)
for(i=0; i<10; i++)
{
    var = var + i;
}
fprintf("%d", var);
```

ne glede na dogajanje v paralelnem območju je vrednost spremenljivke *var* enaka nič

Spremenljivke

- Dopolnilo **lastprivate**(vars) prenese vrednosti spremenljivk vars iz zadnje iteracije v globalne spremenljivke vars

```
var = 0;
#pragma omp parallel for firstprivate(var) lastprivate(var)
for(i=0; i<10; i++)
{
    var = var + i;
}
fprintf("%d", var);
```

- Pri dveh nitih program izpiše $5+6+7+8+9=35$

Spremenljivke

🍄 Primer

```
a = b = c = 1;
#pragma omp parallel private(b) firstprivate(c)
{
    ....
}
...
```

- spremenljivka *a* je vidna vsem nitim, njena vrednost je 1
- spremenljivki *b* in *c* sta lokalni za vsako nit
 - vrednost spremenljivke *b* v paralelnem območju ni definirana
 - spremenljivka *c* ima ob vstopu v paralelno območje vrednost 1
- za paralelnim območjem
 - Spremenljivki *b* in *c* imata vrednost 1

Spremenljivke

- Dopolnilo **threadprivate**(*var*) naredi spremenljivke lokalne za vsako nit
 - spremenljivke, označene z dopolnilom **threadprivate**, se po zaključku paralelnega območja ne sprostijo
 - v primeru, da z enakim številom niti ponovno vstopimo v paralelno območje spremenljivk, označenih s **threadprivate**, jih ni potrebno še enkrat inicializirati
 - Spremenljivke iniciliziramo z ukazom **copyin**
 - Primerno za uporabo lokalnih kopij večjih struktur

Spremenljivke

Primer: dopolnili threadprivate in firstprivate

- Dve niti
- Izpis

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>

int log[6][2][2] = {{0}};
int varFP = 0;
int varTP = 0;
#pragma omp threadprivate(varTP)

void main(void)
{
    int i,j, tn;

    int Tn = omp_get_thread_num();
    log[0][Tn][0] = varFP; log[0][Tn][1] = varTP;
    #pragma omp parallel copyin(varTP) firstprivate(varFP)
    {
        int tn = omp_get_thread_num();
        varFP = varFP + (tn+1); varTP = varTP + (tn+1);
        log[1][tn][0] = varFP; log[1][tn][1] = varTP;
    }
    log[2][Tn][0] = varFP; log[2][Tn][1] = varTP;
    varFP = varFP + 10*(Tn+1); varTP = varTP + 10*(Tn+1);
    log[3][Tn][0] = varFP; log[3][Tn][1] = varTP;
    #pragma omp parallel firstprivate(varFP)
    {
        int tn = omp_get_thread_num();
        varFP = varFP + 100*(tn+1); varTP = varTP + 100*(tn+1);
        log[4][tn][0] = varFP; log[4][tn][1] = varTP;
    }
    log[5][Tn][0] = varFP; log[5][Tn][1] = varTP;

    for(i=0; i<6; i++)
    {
        printf("K%d:: ", i);
        for(j=0; j<2; j++)
            printf("N%d: FP=%3d, TP=%3d | ", j, log[i][j][0], log[i][j][1]);
        printf("\n");
    }
}
```

K0::	NO:	FP= 0,	TP= 0	N1:	FP= 0,	TP= 0
K1::	NO:	FP= 1,	TP= 1	N1:	FP= 2,	TP= 2
K2::	NO:	FP= 0,	TP= 1	N1:	FP= 0,	TP= 0
K3::	NO:	FP= 10,	TP= 11	N1:	FP= 0,	TP= 0
K4::	NO:	FP=110,	TP=111	N1:	FP=210,	TP=202
K5::	NO:	FP= 10,	TP=111	N1:	FP= 0,	TP= 0

Spremenljivke

- **Dopolnilo `reduction(op:var)`** je poseben način deljenja spremenljivk med niti
 - vsaka nit dobi svojo lokalno kopijo globalne spremenljivke `var`
 - lokalne kopije so inicializirane glede na tip redukcije `op`
 - nazadnje so lokalne kopije zbrane v skupno globalno spremenljivko
 - operacije redukcije

Operand	+	*	&		^	&&	
Opis	seštevanje	množenje	bit in	bit ali	bit XOR	logični in	logični ali
Začetna vrednost	0	1	vsi bit 1	vsi bit 0	vsi bit 0	1 (true)	0 (false)

Spremenljivke

❁ Dopolnilo `reduction(op:var)`

- Primer

- Rezultat je
zdaj
pravilen!

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>
#include <windows.h>

#define N 10000000
int counter = 0;

void main(void)
{
    int i;

    #pragma omp parallel for reduction(+:counter)
    for(i=0; i<N; i++)
        counter++;

    printf("Counter = %d\n", counter);
}
```

Sinhronizacija

• Konstrukti OpenMP, s katerimi lahko sinhroniziramo niti

- critical
- atomic
- barrier
- ordered
- single
- master
- flush

Sinhronizacija

❖ Ukaz **critical**(*name*)

- Samo ena nit je lahko hkrati v območju, ki je označeno s **critical**
- Območje po potrebi lahko poimenujemo (*name*)
- Dve različni niti lahko izvajata kodo v drugače poimenovanih kritičnih območjih
- Primer: štetje
 - samo ena nit na enkrat je v območju **critical**
 - štetje pravilno, vendar počasi

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>
#include <windows.h>

#define N 10000000
int counter = 0;

void main(void)
{
    int i;

    #pragma omp parallel for
    for(i=0; i<N; i++)
        #pragma omp critical
        counter++;

    printf("Counter = %d\n", counter);
}
```

Sinhronizacija

❖ Ukaz **atomic**

- Gre za posebno obliko označevanja kritičnega območja, ki ga lahko uporabljamo samo za določene enostavne stavke
- Enostavni stavki so tisti, ki z eno samo prireditvijo spremenijo skalarno spremenljivko
 - $x++$, $x--$, $++x$, $--x$
 - $x <op>= \text{izraz}$
 $<op> = +, -, *, /, \&, |, \ll, \gg$
- Primer: štetje
 - hitreje kot s `critical`,
 - počasneje kot `reduction`

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>
#include <windows.h>

#define N 10000000
int counter = 0;

void main(void)
{
    int i;

    #pragma omp parallel for
    for(i=0; i<N; i++)
        #pragma omp atomic
        counter++;

    printf("Counter = %d\n", counter);
}
```

Sinhronizacija

- ❖ Ukaz **barrier** poskrbi, da se na določenem mestu v kodi vse niti počakajo
 - Izvajanje kode se nadaljuje šele takrat, ko vse niti dosežejo območje označeno z barrier
- ❖ Z ukazom **ordered** poskrbimo, da se vsa koda v nitih izvaja v enakem vrstnem redu kot v sekvenčnem programu

Sinhronizacija

- ✿ Ukaz **single** poskrbi, da označeno območje kode izvrši ena sama nit
- ✿ Ukaz **master** poskrbi, da označeno območje kode izvrši samo glavna nit

Sinhronizacija

❖ Ukaz **flush**(vars)

- z njim označimo točko v programu, kjer hočemo, da se vrednosti globalnih spremenljivk *vars* v nitih sinhronizirajo
- pred ukazom **flush** se morajo zaključiti vsa pisanja v pomnilnik in branja iz njega, hkrati pa se ne sme začeti nobeno novo
- če je spremenljivka spremenjena pred ukazom **flush**, mora nit poskrbeti, da njeno vrednost iz predpomnilnika ali registra zapiše v pomnilnik
- po ukazu **flush**, mora nit poskrbeti, da spremenljivko prebere iz pomnilnika in ne iz predpomnilnika ali registra

Sinhronizacija: ključavnice

❁ Funkcije

- void **omp_init_lock**(omp_lock_t *)
- void **omp_set_lock**(omp_lock_t *)
- void **omp_unset_lock**(omp_lock_t *)
- void **omp_destroy_lock**(omp_lock_t *)
- int **omp_test_lock**(omp_lock_t *)

❁ Ključavnica je tipa **omp_lock_t**

❁ Ponujajo večjo fleksibilnost kot ukaz critical

- Postavimo jih na poljubno mesto v kodi
- Ni potrebe, da z njimi označujemo cele bloke
- **Ključavnico lahko odklene samo nit, ki jo je zaklenila!!!**

Sinhronizacija: ključavnice

Primer

- Zaklepanje in odklepanje
- Izpis

```
Nit 1 - zaklenjeno
Nit 1 - odklenjeno
Nit 1 - zaklenjeno
Nit 1 - odklenjeno
Nit 1 - zaklenjeno
Nit 1 - odklenjeno
Nit 1 - zaklenjeno
Nit 1 - odklenjeno
Nit 1 - zaklenjeno
Nit 1 - odklenjeno
Nit 0 - zaklenjeno
Nit 0 - odklenjeno
Nit 0 - zaklenjeno
Nit 0 - odklenjeno
Nit 0 - zaklenjeno
Nit 0 - odklenjeno
Nit 0 - zaklenjeno
Nit 0 - odklenjeno
Nit 0 - zaklenjeno
Nit 0 - odklenjeno
```

```
#include <stdio.h>
#include <omp.h>
#include <windows.h>

omp_lock_t my_lock;

int main()
{
    omp_init_lock(&my_lock);
    #pragma omp parallel
    {
        int tid = omp_get_thread_num( );
        int i;

        for (i = 0; i < 5; ++i)
        {
            omp_set_lock(&my_lock);
            printf("Nit %d - zaklenjeno\n", tid);
            Sleep(10);
            printf("Nit %d - odklenjeno\n", tid);
            omp_unset_lock(&my_lock);
        }
    }
    omp_destroy_lock(&my_lock);
}
```

Dopolnilo collapse

• Hkratno paralelno izvajanje več zank

- collapse(n), n je število zank, ki naj se izvajajo paralelno

```
#include "omp.h"
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    int i = 3, j = 7;

    #pragma omp parallel for collapse(2)
    for( i=0; i<2; i++)
        for(j=0; j<10; j++)
            printf("%d-%d\n", i, j);

    return 0;
}
```

```
0-0
0-1
0-2
0-3
1-6
1-9
1-7
1-2
1-3
1-4
1-5
1-0
1-1
0-8
0-9
1-8
0-6
0-7
0-4
0-5
```


Naloge (tasks) v OpenMP

- ❖ Novost v OpenMP3.0
- ❖ Brez njih je nemogoče učinkovito sprogramirati določne tipe paralelizma
- ❖ Naloge morajo biti pripravljene tako, da jih je mogoče izvajati neodvisno
- ❖ Koncept
 - Izbrana nit generira naloge in jih pošilja v bazen nalog
 - Ostale niti izvajajo naloge iz bazena
- ❖ Uporabniški vmesni
 - S posebnim ukazom `#pragma omp task` definiramo nalogo

Naloge v OpenMP

❖ Izvajalno okolje

- Ko nit zazna `#pragma omp task`, pripravi novo nalogo
- Čas izvedbe naloge je stvar operacijskega sistema

❖ Sinhronizacija nalog `#pragma omp taskwait`

- Naloga čaka na zaključek vseh nalog, ki jih je ustvarila

Naloge v OpenMP

❁ Algoritmi deli in vladaj

- Naloga, ki računa problem, ustvari dodatno nalogo za reševanje subproblem1, sama pa reši subproblem 2
- Ko se dodatna naloga zaključi, se iz obeh delov zgradi rešitev

```
function A(problem)
    subproblem1 = f(problem, 1);
    subproblem2 = f(problem, 2);
    #pragma omp task
    solution1 = A(subproblem1);
    solution2 = A(subproblem2);
    #pragma omp taskwait
    solution = g(solution1, solution2);

#pragma omp parallel
#pragma omp master
A(problem)
```

Naloga v OpenMP

🍄 Algoritmi deli in vladaj

- deluje, vendar neučinkovito
 - preveč enostavna funkcija
 - večina časa gre za ustvarjanje in razporejanje nalog
 - omejitev globine generiranja novih nalog

```
#include <stdio.h>
#include "omp.h"

#define N 30

int fib (int n)
{
    int x, y;

    if (n < 2)
        return n;

    #pragma omp task shared(x)
    x = fib (n-1);
    y = fib (n-2);

    #pragma omp taskwait
    return x + y;
}

int main()
{
    int num;

    #pragma omp parallel
    #pragma omp single
    num = fib(N);

    printf("fib(%d) = %d\n", N, num);
}
```